

INFORMASJON OG RETNINGSLINJER FOR KOMMUNAL NÆRINGSTØTTE

Vedtatt av Hol kommunestyre 15.12.2011. sak 139/11

Oppdatert i hht. til vedtak i kommunestyret 17.12.2014. sak 95/14

Oppdatert i hht. til vedtak i formannskapet 28.04.2021, sak 38/21

Innhold:

Kapittel 1. Bakgrunn	s. 2
Kapittel 2. Kraftfondet – mål og hensikt	s. 4
Kapittel 3. Organisering – administrative og politiske prosesser	s. 5
Kapittel 4. Retningslinjer for tilskudd til næringsformål	s. 6
Kapittel 5. Retningslinjer for tilskudd til mindre tiltak i landbruket	s. 8
Kapittel 6. Retningslinjer for tilskudd til nyetablerere	s. 10
Kapittel 7. Veiledning for innsending av søknad	s. 12

KAP. 1. BAKGRUNN

Hol kommune har en rekke ulike søkbare tilskuddsordninger. Dette dokumentet omhandler de ordningene som med et fellesbegrep kalles "næringsstilskudd", altså tilskudd rettet mot næringsvirksomhet og/eller tiltak som tilrettelegger for- og/eller fremmer dette. Tilskudd er et sterkt virkemiddel, som lett skaper konkurransevridning. Derfor finnes det retningslinjer i EØS-avtalen som angir maksimale støttesatser.

I standardvedtekter for kommunale næringsfond (kraftfond) utarbeidet av Kommunal- og regionaldepartementet, med virkning fra 1999, heter det bl.a. følgende:

§ 2 Formål.

Kraft-/hjemfallsfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål. Fondet kan også benyttes til kommunale tiltak.

Det kan ikke gis støtte til sanering av gjeld eller til løpende drift av bedrifter og kommunen. Det bør heller ikke gis støtte til virksomhet som mottar betydelige overføringer over statsbudsjettet. *Fondets midler kan kun nyttes til investeringer i varige driftsmidler.*

§ 3 Støtteformer.

Støtte kan gis i form av lån. Videre vil det kunne stilles garanti for kommunale tiltak i den grad slike er gyldige garantiformål i henhold til kommunelovens § 51, jf. departementets forskrifter om kommunal garantistillelse.

I tillegg kan det fra avkastningen gis tilskudd samt betinget lån. Midlene bør ikke nyttes til aksjetegning i private bedrifter. Dersom det tegnes kommunale aksjer, kan ikke dette utgjøre mer enn 30 % av aksjekapitalen i bedriften. Denne begrensningen gjelder ikke utviklingsselskap, utleiebygg o.l. som kommunen etablerer i samarbeid med private interessenter.

§ 5 Støttevilkår.

Samlet finansiering fra fondet til private næringstiltak skal som hovedregel ikke overstige 50 % av det totale kapitalbehov for et prosjekt, men kommunen kan sette en lavere grense om de ønsker det. Ved prosjekter av særlig betydning for kvinner og ungdom, og ved nyetableringer kan det gis inntil 75 % finansiering.

Støtten (tilskudd og eventuelt subsidieelement i lån med nedsatt rente) skal være begrenset til:

a. Maksimal bagatellmessig støtte må ligge innenfor en samlet grense på 200 000 Euro (omregnet i forhold til referansekurs fastsatt av ESA (EFTA Surveillance Authority) - EFTAs overvåkingsorgan - hvert år) til en og samme bedrift i en tre-års periode. Bedriften som mottar støtte plikter å opplyse om bagatellmessig støtte bedriften har mottatt i de siste tre år.

- Bagatellmessig støtte kan gis til alle bedrifter uavhengig av størrelsen.

- Det kan gis bagatellmessig støtte til alle typer kostnader og næringer, unntatt støtte til primær stålproduksjon, skipsbygging, transport og eksport.

§ 6 Forvaltning.

Kommunestyret oppnevner fondsstyre. Det er adgang til å delegere avgjørelsesmyndighet fra fondsstyret til administrasjonen innenfor nærmere gitte fullmaktsgrenser. *Slik myndighet kan*

ikke gå ut over de begrensninger som følger av kommunelovens regler og de kommunale og fylkeskommunale budsjett- og regnskapsforskrifter.

For Hol kommune er formannskapet fondsstyre og behandler alle søknader om næringsstøtte.

KAP. 2. KRAFTFONDET – MÅL OG HENSIKT

Kraftfondet er Hol kommunes eget virkemiddel og støtteordning for lokal bedriftsetablering og næringsutvikling. Kraftfondet tilføres årlig midler fra renteavkastningen til energifondet.

Årlig avsetning er med virkning fra 1. januar 2015 kr 1 000 000

(I 2021 er avsetning midlertidig hevet til kr 3 000 000)

Med bedriftsetablering menes planlagt oppstart/etablering av kommersiell næringsvirksomhet. Med næringsutvikling menes alle typer tiltak som er med på å sikre en positiv utvikling for alle deler av næringslivet eller bidrar til å skape viktige ringvirkninger for næringsliv, lag og organisasjoner.

Det skal tas hensyn til de overordnede mål som kommunestyret har vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel.

Prioritering:

Det er en målsetning at fondsmidler til næringstilskudd, skal benyttes fortrinnsvis til tiltak som har et tydelig potensial til å skape økt aktivitet, bedre lønnsomhet, sikre/etablere trygge arbeidsplasser og skape positive ringvirkninger i Hol kommune.

Det er ikke et mål i seg selv å gi tilskudd til flest mulige søkere, men derimot å kunne gi tyngde i de enkeltstående tiltak som har best forutsetninger til å lykkes innenfor overnevnte.

Alle søknader blir behandlet individuelt. Det er få tiltak som er helt like, og det må derfor gjøres en objektiv vurdering i forhold til potensial, behov, geografi og forhold som har stor betydning for lokal næringsutvikling. Det vil ikke kunne påberopes presedens, selv om de ulike virksomhetene driver i samme bransje.

Ingen tiltak/prosjekter har i utgangspunktet krav på tilskudd. Det gis ikke tilskudd til et tiltak/prosjekt som allerede er satt i gang eller gjennomført. Unntatt kan være prosjekt med flere gjennomføringsfaser, der det søkes om tilskudd pr. fase, eller der tiltaket er prioritert gjennom Innovasjon Norge og påbegynt samme år.

Fondsstyret og administrasjonen skal ivareta følgende målsetninger:

- a. bidra til å opprettholde og styrke eksisterende arbeidsplasser og næringsliv*
- b. stimulere til nyetableringer og skape nye arbeidsplasser*
- c. bidra til gjennomføring av overordnede tiltak for fellesskapet*
- d. bidra til innovasjon og nyskaping*
- e. bidra til bærekraftig nærings- og lokalsamfunnsutvikling*
- f. bidra til bedre sysselsettingsmuligheter for kvinner og ungdom (fra standardvedtektene for kraftfond/næringsfond)*

KAP 3. ORGANISERING – ADMINISTRATIVE OG POLITISKE PROSESSER

Administrative rutiner:

1. Alle søknader sendes Hol kommune, på fastsatt digitalt søknadsskjema
2. Når søknaden mottas registreres denne med saks- og journalnummer og legges til saksbehandler
3. Sekretariatet sender melding til søker om mottatt søknad med forventet behandlingstid.
 - Behandlingstid for søknader om næringstilskudd er inntil 3 måneder
4. Søknadene sorteres og behandles i tråd med rutinebeskrivelse for ordningen
5. Når vedtak er fattet sendes melding om vedtak til søker så snart som mulig etter vedtaket

Administrativ behandling:

1. Etter søknadsfristens utløp samles en faggruppe, som vurderer de enkelte søknadene i henhold til gjeldende retningslinjer og søknadskriterier.
2. Etter en faglig vurdering foretas en prioritering av søknadene med vektning ift mål i retningslinjene
3. Prioriterte søknader sluttbehandles, og der det foreligger delegert myndighet fatter rådmannen vedtak. Øvrige saker legges frem til politisk behandling
4. Rådmannens vedtak kan i henhold til forvaltningslovens kap. VI påklages til den kommunale klagenemnd innen 3 uker fra melding om vedtak er mottatt av søker

Politisk behandling:

1. Formannskapet mottar en samlet oversikt over søknader mottatt i inneværende søknadsperiode, herunder delegerte vedtak, samt en liste med prioriterte tiltak
2. Formannskapet fatter vedtak på bakgrunn av vedlagte saksdokumenter
3. Sammen med melding om politisk vedtak følger utskrift fra møtebok samt regler for utbetaling av tilskudd
4. Formannskapets vedtak kan i henhold til forvaltningslovens kap. VI påklages til den kommunale klagenemnd innen 3 uker fra melding om vedtak er mottatt av søker

Videre oppfølging/behandling:

1. Når det er fattet positivt vedtak knyttet til en søknad, kan søker anmode om delutbetaling på inntil 50 prosent av tilsagnsbeløpet når halvparten av de budsjetterte kostnadene av tiltaket er påløpt
2. Når det omsøkte tiltaket er fullført, kan søker anmode om utbetaling/restutbetaling
3. Ved delutbetaling skal de påløpte kostnadene dokumenteres. Ved utbetaling/restutbetaling skal regnskapet attesteres av autorisert regnskapsfører, eller revisor dersom foretaket er revisjonspliktig.
4. Tilskuddet utbetales forholdsmessig etter godkjent regnskap, dog ikke utover vedtatt tilsagnsbeløp
5. Dersom tiltaket ikke er fullført og tilskuddet anmodet utbetalt innen 3 år fra vedtak bortfaller automatisk retten til tilskudd, og pengene tilbakeføres fondet. Det kan søkes om utsettelse. Søknad om utsettelse må være velbegrunnet og sendes Hol kommune senest 3 måneder før fristens utløp
6. Det skal benyttes arkivsaksnummer som referanse i alle henvendelser knyttet til tilskuddsaker

KAP. 4. RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL NÆRINGSFORMÅL

For utviklingstiltak og investeringer i virksomheter kan det gis tilskudd på inntil 50 prosent av det totale kapitalbehovet. Tilskuddet sammen med evt. andre offentlig tilskudd må ikke overstige de begrensninger fastsatt av ESA (EFTA Surveillance Authority) – EFTAs overvåkingsorgan

Søknadsfrist for tilskudd til næringsformål er 15. april og 15. oktober

OBS! Søknad må sendes Hol kommune før tiltaket er iverksatt.

Følgende kan søke om tilskudd til næringsformål:

- Etablerte næringsvirksomheter, uavhengig av bransje, med forretningsadresse i Hol kommune.
- Unntatt fra dette er virksomheter utenfor kommunen der Hol kommune er eier/medeier og interkommunale tiltak eller regionale prosjekter av betydning for Hol kommune.
- Foretak som planlegger etablering (nyetableringer) med forretningsadresse i Hol kommune
- Nye eiere ved overdragelse av virksomhet, herunder landbrukseiendom
- Prosjekter og fellestiltak i privat/offentlig samarbeid
- Kommunale prosjekter/ tiltak med formål å styrke det lokale næringslivet
- Lag og organisasjoner der tiltaket er kommersielt rettet og har markedsverdi

Tilskudd til private næringstiltak skal som hovedregel ikke overstige 50 prosent av det totale kapitalbehovet. Det gis ikke tilskudd til tiltak med et åpenbart hobbypreg.

Det kan gis tilskudd til følgende formål:

- Investeringer i anlegg, bygninger og utstyr for produksjon av egne produkter /varer og /eller tjenester
- Markedsføringstiltak som for eksempel utvikling av websider, videoproduksjon, reklamekampanjer m.m.
- Fellestiltak for reiselivet eller arrangement som gir positive ringvirkninger
- Bedriftsutvikling som for eksempel omstillingsprosesser, etterutdanning og utviklingsprosjekter
- Større miljørettede tiltak

Det gis ikke tilskudd til:

- Anskaffelse av varelager og investering i lett omsettelige varer
- Transportmidler, leasingbiler (firmabiler) og vedlikehold av disse
- Drift av virksomheter (driftstilskudd) herunder kommunal drift (kostnader ved produksjon og tjenesteytelse som inngår i ordinær driftsfunksjoner)
- Private eller offentlige planprosesser
- Private eller offentlige eiendomsinvesteringer
- Investeringer i næringsbygg til utleievirksomhet
- Aksjekjøp, emisjon eller medlemsinnskudd i andre organisasjoner
- Tiltak med et åpenbart hobbypreg.

Krav til dokumentasjon:

- Organisasjonsnummer. Nyetablerere uten tildelt org.nr. må fremlegge dokumentasjon på at de er under etablering
 - Et nøyaktig kostnadsoverslag. For bygningstekniske investeringer kreves det innhentet tilbud eller dokumentert kostnadsoverslag
 - Budsjett, finansieringsplan, tidsplan
 - Regnskap for virksomheten foregående år (gjelder ikke ved nyetablering)
 - Utfyllende beskrivelse av tiltaket
 - For selvstendig næringsdrivende kreves dokumentasjon på yrkeserfaring, utdanning og/eller relevant bakgrunn
 - I større investeringssaker til landbruket vil kopi av BU-søknad sendt Innovasjon Norge være tilstrekkelig
 - Dersom søker har mottatt eller fått tilsagn om annen offentlig finansiell støtte plikter søker å opplyse om dette i søknaden
 - Alle fakturaer skal være adressert til søkers virksomhet og være betalt fra søkers konto, og skal være påført organisasjonsnummeret til selger, leverandør eller tjenesteyter.
- Internfakturering i virksomheten godtas ikke som grunnlag for utbetaling

MERK:

Ufullstendige søknader eller søknader som mangler nødvendig dokumentasjon vil ikke bli behandlet.

Utbetaling:

1. Når det i prosjektet har påløpt mer enn halvparten av budsjetterte kostnader, kan halvparten av innvilget tilskudd utbetales. Påløpte kostnader skal dokumenteres.
2. Når tiltaket er gjennomført skal det leveres en sluttrapport med tilhørende regnskap som er attestert av autorisert regnskapsfører, eller av revisor dersom foretaket er revisjonspliktig.
3. Tilskuddet utbetales forholdsmessig etter godkjent regnskap, dog ikke utover vedtatt tilsagnsbeløp
4. Hvis ikke tilskuddet er anmodet utbetalt i samsvar med vedtektene innen 3 år fra vedtaksdato, vil tilskuddet automatisk bortfalle og føres tilbake til kraftfondet. Det kan søkes om utsettelse. Søknad om utsettelse må være velbegrunnet og sendes Hol kommune senest 6 måneder før fristens utløp
5. Tiltak/virksomhet som har mottatt tilskudd, får en bindingstid i Hol kommune på 5 år, og regnskap for driften skal være tilgjengelig for Hol kommune de første 5 år etter at tilskuddet blir gitt
6. Dersom virksomheten opphører eller flytter fra kommunen før bindingstiden er ute, kan tilskuddet kreves tilbakebetalt, helt eller delvis
7. Gjelder tilskuddet bygg og anlegg kreves ferdigattest for tiltaket

KAP. 5. RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL MINDRE TILTAK I LANDBRUKET

Tilskuddet gjelder for mindre enkeltstående tiltak i landbruket med et totalt kapitalbehov mindre enn 500 000 kroner og det kan utbetales inntil 50 000 kroner.

Søknadsfrist for tilskudd til næringsformål er 15. april og 15. oktober

OBS! Søknad må sendes Hol kommune før tiltaket er iverksatt.

Følgende kan søke om tilskudd til enkeltstående tiltak i landbruket:

- Nyetablerte og registrerte landbruksvirksomheter i Hol kommune
- Nye foretak ved overdragelse av landbrukseiendom i Hol kommune
- Etablerte samarbeidsprosjekter og fellestiltak i landbruket

Tilskudd til private næringstiltak skal som hovedregel ikke overstige 50 prosent av det totale kapitalbehovet. Det gis ikke tilskudd til tiltak med et åpenbart hobbypreg.

Det kan gis tilskudd til følgende formål:

- Rehabilitering av anlegg og bygninger
 - Nydyrking, grøfting og profilering av dyrka mark
- Ved vurdering av tilskott skal det leggjast vekt på økonomien i prosjektet. Bruk med lite spreieareal vert prioritert.
- Vanningsanlegg/vannkilder

Det kan gjevast tilskott til husdyrbruk som oppfyller krava til produksjonstilskot. Det kan og gjevast tilskot til utbedring/nyanlegg av vasskjelder for å oppfylle dei nye krava til slike.

- Gårdsoverdragelse

Ved overdraging av gard kan det gjevast tilskot til nye brukarar under 30 år. Det er ein føresetnad at det skal vere husdyr på bruket. Søkjaren må vere busett i Hol og ha overteke siste året. Tilskotet kan nyttast til investeringar, utarbeiding av driftsplan for bruket eller kostnader ved gardsoverdraging. Må oppfylle kravet til MVA-registrering.

- Kjøp av melkekvoter til eget bruk

Det gis ikke tilskudd til:

Anskaffelse av varelager og investering i lett omsettelige varer

- Transportmidler, leasingbiler (firmabiler) og vedlikehold av disse
- Driftstilskudd (kostnader ved produksjon og tjenesteytelse som inngår i ordinær driftsfunksjoner)
- Eiendomsserverv
- Aksjekjøp, emisjon eller medlemsinnskudd i andre organisasjoner

Krav til dokumentasjon:

- Organisasjonsnummer
- Et nøyaktig kostnadsoverslag. For bygningstekniske investeringer kreves det innhentet tilbud eller dokumentert kostnadsoverslag
- Budsjett
- Utfyllende beskrivelse av tiltaket
- Dersom søker har mottatt eller fått tilsagn om annen offentlig finansiell støtte plikter søker å opplyse om dette i søknaden
- Alle fakturaer skal være adressert til søkers virksomhet og være betalt fra søkers konto, og skal være påført organisasjonsnummeret til selger, leverandør eller tjenesteyter.
- Ved søknad til kjøp av melkekvoter må søker dokumentere at det er aktiv drift på gården

MERK:

Ufullstendige søknader eller søknader som mangler nødvendig dokumentasjon vil ikke bli behandlet.

Utbetaling:

1. Når det i prosjektet har påløpt mer enn halvparten av budsjetterte kostnader, kan halvparten av innvilget tilskudd utbetales. Påløpte kostnader skal dokumenteres.
2. Når tiltaket er gjennomført skal det leveres en sluttrapport med tilhørende godkjent regnskap attestert av autorisert regnskapsfører.
3. Tilskuddet utbetales forholdsmessig etter godkjent regnskap, dog ikke utover vedtatt tilsagnsbeløp
4. Hvis ikke tilskuddet er anmodet utbetalt i samsvar med vedtektene innen 3 år fra vedtaksdato, vil tilskuddet automatisk bortfalle og føres tilbake til kraftfondet. Det kan søkes om utsettelse. Søknad om utsettelse må være velbegrunnet og sendes Hol kommune senest 6 måneder før fristens utløp
5. Virksomhet som har mottatt tilskudd, får en bindingstid i Hol kommune på 5 år, og regnskap for driften skal være tilgjengelig for Hol kommune de første 5 år etter at tilskuddet blir gitt
6. Dersom virksomheten opphører før bindingstiden er ute, kan tilskuddet kreves tilbakebetalt

KAP. 6. RETNINGSLINJER FOR TILSKUDD TIL NYETABLERERE

Tilskuddet gjelder for nyetableringer med et totalt kapitalbehov mindre enn 500 000 kroner og det kan utbetales inntil 50 000 kroner. Denne ordningen gjelder første gangs etablering og har lavere krav til dokumentert kostnadsoverslag. Ved etablering som innebærer større investeringer bør det heller søkes tilskudd jf. kap. 4 Næringsformål.

Søknadsfrist for tilskudd til næringsformål er 15. april og 15. oktober

OBS! Søknad må sendes Hol kommune før tiltaket er iverksatt.

Følgende kan søke om tilskudd til etableringsformål:

- Nyetablerte foretak eller foretak under stiftelse som planlegger etablering av virksomhet
- Lag og organisasjoner som starter ny virksomhet der tiltaket er kommersielt rettet

Det er et krav at virksomheten blir/er registrert med forretningsadresse i Hol kommune.

Tilskudd skal som hovedregel ikke overstige 50 prosent av det totale kapitalbehovet. Det gis ikke tilskudd til tiltak med et åpenbart hobbypreg.

Det kan gis tilskudd til følgende formål:

- Etableringskostnader
- Investeringer i anlegg, bygninger og utstyr
- Markedsføringstiltak som for eksempel utvikling av websider, videoproduksjon, reklamekampanjer m.m.

Det gis ikke tilskudd til:

- Anskaffelse av varelager og investering i lett omsettelige varer
- Transportmidler, leasingbiler (firmabiler) og vedlikehold av disse
- Drift av virksomheter (driftstilskudd) (kostnader ved produksjon og tjenesteytelse som inngår i ordinær driftsfunksjoner)
- Private planprosesser
- Private eiendomsinvesteringer
- Aksjekjøp, emisjon eller medlemsinnskudd i andre organisasjoner

Krav til dokumentasjon:

- Organisasjonsnummer. Nyetablerere uten tildelt org.nr. må fremlegge dokumentasjon på at de er under etablering
- Et nøyaktig kostnadsoverslag. For bygningstekniske investeringer kreves det innhentet tilbud eller dokumentert kostnadsoverslag
- Budsjett, finansieringsplan, tidsplan
- Utfyllende beskrivelse av tiltaket
- For selvstendig næringsdrivende kreves dokumentasjon på yrkeserfaring, utdanning og/eller relevant bakgrunn
- Dersom søker har mottatt eller fått tilsagn om annen offentlig finansiell støtte plikter søker å opplyse om dette i søknaden
- Alle fakturaer skal være adressert til søkers virksomhet og være betalt fra søkers konto, og skal være påført organisasjonsnummeret til selger, leverandør eller tjenesteyter. Internfakturering i virksomheten godtas ikke som grunnlag for utbetaling

MERK:

Ufullstendige søknader eller søknader som mangler nødvendig dokumentasjon vil ikke bli behandlet.

Utbetaling:

1. Når det i prosjektet har påløpt mer enn halvparten av budsjetterte kostnader, kan halvparten av innvilget tilskudd utbetales.. Ved tilskudd til nyetablering kan 50 % av tilskuddet utbetales ved oppstart
2. Når tiltaket er gjennomført skal det leveres en sluttrapport med tilhørende godkjent regnskap
3. Tilskuddet utbetales forholdsmessig etter godkjent regnskap attestert av autorisert regnskapsfører, dog ikke utover vedtatt tilsagnsbeløp
4. Hvis ikke tilskuddet er anmodet utbetalt i samsvar med vedtektene innen 3 år fra vedtaksdato, vil tilskuddet automatisk bortfalle og føres tilbake til kraftfondet. Det kan søkes om utsettelse. Søknad om utsettelse må være velbegrunnet og sendes Hol kommune senest 6 måneder før fristens utløp
5. Tiltak/virksomhet som har mottatt tilskudd, får en bindingstid i Hol kommune på 5 år, og regnskap for driften skal være tilgjengelig for Hol kommune de første 5 år etter at tilskuddet blir gitt
6. Dersom virksomheten opphører eller flytter fra kommunen før bindingstiden er ute, kan tilskuddet kreves tilbakebetalt

KAP. 7. VEILEDNING FOR INNSENDING AV SØKNAD

Søknad om tilskudd fra næringsfondet **MÅ** sendes inn via elektronisk søknadsskjema, som kommunen opplyser om i årlig utlysing av ordningen. Nødvendige vedlegg må sendes inn elektronisk sammen med søknaden.

Søknader mottatt på annen måte avvises.

Tips før du søker:

Du må definere nøye hvilke aktiviteter du skal gjøre før du sender søknad. Når søknaden er sendt og mottatt i kommunen er det vanskelig å gjøre endringer.

Sett opp et budsjett og lag en finansieringsplan (evt. også forretningsplan). Er du usikker på dette kan du for eksempel ta kontakt med Hallingdal Etablerersenter for veiledning.

For å sette opp budsjettet må det fremgå hvilke konkrete aktiviteter som skal gjennomføres. Dette kan for eksempel være:

- Markedsanalyse og markedsresearch
- Konseptutvikling (produkt eller tjeneste)
- Deltakelse på messer eller andre nettverkstiltak
- Utvikling av nettsider
- Avklare immaterielle rettigheter (patent, design, varemerker m.m)
- Fysiske investeringer
- Design av produkt

Husk dessuten å ta med i budsjettet eget arbeid (som skal til for å gjennomføre aktivitetene), konsulentbistand, kompetansetiltak og diverse oppstartskostnader.

Det kan være lurt å få fagfolk til å bistå med beregninger. Over kjøkkenbenken hjemme er det lett å overse detaljer som er viktige for totalbildet. Spesielt viktig er det å kvalitetssikre tall.

Vær konkret, realistisk og ikke overdriv. Dersom søknaden fremstår som lite gjennomarbeidet vil den lett kunne falle igjennom.

Lykke til!